

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Tractatus II. De Suspensione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Confessione, nullo modo possum te vitare, neque in publico, neque in occulto, quia, ut alibi dixi, nunquam possum uti scientia habita in confessione in incommodum Poenitentis.

Quicquid ergo distinguat a Leander, qui dicit, a Leand. ibidem & rursus d. de excom. m. q. 2. te posse vitare, non in publico, sed in Secreto, licet ad id non tenearis, absolute enim dico, nunquam te posse.

Finis Tractatus Primi de Excommunicatione.

TRACTATUS SECVNDVS.
SELECTA
DE
SUSPENSIONE.

CAPIT. I.

Modus dignoscendi, quandonam Suspendio sit Censura, quandonam mera poena?

1. **I**Um Suspendio, quae nihil aliud est, nisi Censura, vel Poena Ecclesiastica, qua Clericus privatur usu potestatis ei convenientis, aut ratione Officii Clericalis, aut ratione Beneficii, quod forte Clericus habet, aut ratione utriusque, quae certe ultima privatio utriusque, id est Officii, & Beneficii, esset adaequata, & plena Suspendio; Cumque ea, ut Censura, sit illa, quae imponitur in medicinam, hoc est, ut sic Fidelis respiciat in obedientia, ut autem pura poena, sit illa, quae imponitur in vindictam delicti commissi, hoc est in ejus delicti punitionem, cum inquam haec ut se habeant, operosum est, cognoscere, utro ex his modis imponatur, & tamen id cognoscere, est omnino necessarium propter diversam doctrinam, quae a Sacris Textibus, & a Doctoribus datur pro alterutra.

a Suar. de Suss. d. 25. utra. sec. 1. n. 3.
b Suar. ib. d. 26. sec. 1. n. 15.

2. Suarez a hanc Regulam tradit. Tunc Suspendio est pura Poena, & non Censura, quando imponitur ad certum tempus; Quando vero est Censura, non habet terminum praefixum. Addit b alibi, si ex materia, & si

ne legis constet, suspensionem non ferri tantum pro delicto commisso, sed, ut a Contumacia recedatur, esse Censuram; si constet ferri tantum pro delicto commisso, meram esse poenam.

3. Id ipsum Gaspar e Hurtadus distinctius sic habet. Si Suspendio feratur, vel addendo, in perpetuum, vel sine spe relaxationis, vel ad tempus limitatum, v.g. Ad biennium. Ad triennium, & c. vel donec Reus se ipsa satisfaciat, vel donec Judex judicaverit, vel ad beneplacitum Judicis, vel simili quopiam modo independenter ab ipsa Poenitentia delinquentis, semper erit pura poena, etiam si lata sit ob contumaciam. Si vero feratur absque assignatione ulla temporis sic v.g. Nisi hoc feceris, Suspendis maneat, si hoc feceris Suspendis sis, &c. Tunc erit Censura, seu Poena Medicinalis; cujus Censurae duratio erit valde dependenter a voluntate delinquentis: remittenda enim erit, quando ipse delinquens respiciet.

4. Haec doctrina Hurtadi est vera, solum illi addendum est id, quod numero secundo addidit Suarez. Saepè enim potest occurrere, ut ex circumstantiis, & ex verbis, vel ex fine legis appareat, Suspendionem, cui nullus terminus praefigitur, esse puram poenam: Si enim sic dicatur. Sit Suspendis, quia tale delictum commisisti; num dubitabis hanc esse puram poenam? Sanè ejusmodi ego puto esse suspendionem illam absolute prolatam contra culpabiliter ordinatum ante legitimam aetatem, cujus supra

supra & meminimus, videtur enim constare, eam esse inflictam propter peccatum commissum.

5. Ratio traditæ, & sic explicatæ Regulæ est, quia Censura, quæ est ex sui natura propriè medicina, non potest habere terminum alium, nisi, donec homo recedat à peccato, ideo enim dicitur ferri in medicinam, ut scilicet à contumacia is recedat. Hinc ergo sequitur, ut, quando Suspendio fertur ad terminum præfixum, vel in perpetuum, vel sub certa conditione, Censura esse non possit, quia tunc, quamvis delinquens se emendaverit, adhuc illa suspensio, usque ad suum terminum, vel conditionis impletionem, perseverare debet, ut nimirum delinquens poenam suo delicto taxatam solvat. At, quando sub nullo termino fertur, judicandum est (nisi ex circumstantiis, ut diximus, colligatur illa ferri pro peccato commissio) ideo tempus à Lege, vel Judice non fuisse præfixum, quia voluit Judex, vel Legislator, ut ea suspensio dependere in sui perleverantia à voluntate, seu respicientia delinquentis, atque adeo, ut esset propriè Censura, cujus, ut potè salutaris medicina, natura est, ut statim, atque Reum sui peccati poeniteat, debeat ipsi Absolutio, quæ certè non debetur, ut diximus, meræ poenæ, quæ est ad instar vindictæ, &c.

6. Atque hinc aliam differentiam collige. Nam Suspendio, quæ est tantum poena, non requirit præ viam Judicalem monitionem, quia infligitur delinquenti ob peccatum jam commissum. At Suspendio, quæ est Censura, requirit præ viam monitionem Judicis, sicuti requirit excommunicatio, ut latè solet explicari in Tract. de excommunicatione.

7. Inquires: Si, omnibus circumstantiis expensis, dubia res omnino appareat, an suspensio sit Censura, an sit meræ poenæ, quid judicandum?

Respondeo, Puto, judicandum, eam esse Censuram. Quia in lege odiosa benignior interpretatio est adhibenda; at, suspensionem esse Censuram, magis subdito favet, quam esse poenam, si quidem Censura est medicina ad salutem, quæ certè gratior est, quam vindicta, & Censura dependet maximè à voluntate Rei, ut dictum est, cum poena sit necessaria. Adde, apud Doctores, & sacrum Textum, suspensionem regulariter, & absolute numerari inter Censuras, quamvis aliquando sit mera poena, Ergo, nisi aliud explicetur, vel ex circumstantiis col-

Taq̄ utrimo de Sacramento.

ligatur, semper eam merito Censuram pronuciabo.

8. His ita statutis, id, quod invenio apud Bardi, vel non intelligo, vel approbare, quamvis amicus, non possum. Docet ipse duo in Expositione à Bullæ Cruciatæ. Primum, Suspensionem, quæ oritur ex eo, quod quis promoveatur absque licentia proprii Ordinarii, posse remitti à Confessario electo per Bullam. Secundum, Suspensionem, quæ est pura poena, remitti per dictam Bullam, non posse.

9. Ex his dictis, alterum, nempe hoc posterius, ultro amplector, at, contra illud prius, sic argumentari libet. Suspendio, quæ est pura poena, remitti nequit vi Bullæ ex ipso Bardi: Sed Suspendio orta ex promotione destituta Ordinarii licentia, est pura poena: Ergo nequit per Bullam remitti, quod est contra prius dictum ejusdem Bardi. Minor autem hujus argumenti manifestè probatur ex regula dicta numero secundo, & tertio; Suspendio enim imposita ad tempus, donec iudex judicaverit, est pura poena. At Suspendio orta ex promotione sine licentia Ordinarii est imposita ad tempus, donec iudex judicaverit; Ergo est pura poena. Ecce Textum b Tridentini, quod hanc Suspensionem impositum. *Vnusquisque à proprio Episcopo ordinetur. Quod si quis ab alio promoveri peccat, nullatenus ea ei permittatur, nisi eius probitas, & mores Ordinarii sui Testimonio commendentur. Si secus fiat, Ordinarius à collatione Ordinum per annum, & Ordinatus à susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.*

CAPUT II.

Quæ culpa requiritur ad incurrendam suspensionem.

1. UT incurratur à persona particulari Suspendio integra afferens illos duos utroque effectus quos cap. primo num. primo declaravimus, si vè hæc, ut Censura, si vè, ut poena, si vè à jure sit lata, si vè ab homine, requiritur aliqua culpa. Ratio est, quia, si sit pura poena, supponit culpam, quæ sit punienda, si sit Censura, seu Medicina, requirit item culpam, quæ sit sananda.

2. Aliquam, dixi, nam ex probabili sententia satis est venialis, sed est æque probabile necessario requiri mortalem, ut sustinet Vasqu. d. alique de qua re nos alibi & diximus.

a Bardi in
expositio.
Bull. Cruc.
l. 2. tra. 6.
c. 7. sec. 1. n.
5. & 11.

b Trid. sess.
23. c. 8. de
Ref.

c Henrig.
c. 27. n. 159.
Avila 3. p.
d. 3. dub. 3.
d. Vasq. p. 2.
d. 153. c. 5.
Suar. d. 4.
de Cens. ser.
4. Conin: b
d. 13. dub. 3.
G. Hurr. de
Susp. diff. 7.
nu. 9.
e. Lib. 3. de
Sac. Missa
c. 1. §. 8. &

C

a Di.

docet Gi-
balcum a-
lis de Cen-
disquis. 5.
2. 2. 5.

3. Dixi (à persona particulari) Nam, ut incur-
ratur Suspendio ab Universitate, erit distinguen-
dum. Si enim Suspendio feratur distributivè
contra singulos de Universitate, de Capitulo,
de Collegio, &c. requiritur culpa in singulis,
quia tunc est Suspendio fulminata contra perso-
nas particulares, licet multas. Si vero feratur
collectivè contra omnes, ut sunt partes, seu
membra ejusdem Communitatis, non requiri-
tur culpa in singulis, tunc enim Suspendio sic
lata afficiet omnes de Communitate, ut sunt e-
jus partes, cum ergo omnes sint partes, omnes
afficiet Suspendio; quia, quando major pars
Communitatis delinquit, judicatur delinquere
tota Communitas, quare tota erit suspenda, et-
iam minor pars, licet ea non deliquerit. Nec est
inconveniens: quod hi pauciores amittant jus
acquisitum præstandi actiones solitas exerceri
à Communitate, quia non amittunt per se, sed
per accidens, siquidem Communitas, quando
est suspenda ab aliquibus actionibus, perinde
est, ac si nulla Communitas esset in ordine ad a-
ctiones illas. Communitate ergo, quasi defici-
ente, quid mirum, si ejus partes, sive culpantes,
sive non culpantes, etiam ipsæ deficiant? Ut e-
jus partes, inquam, nam, ut sunt personæ priva-
tæ nihil tunc amittunt.

4. Inquires. Si quæ Communitas peccaverit
quidem, faciendo contra præceptum prohibens
aliquid sub pœna Suspendionis ipso facto incur-
rendæ, sed nesciverit illi peccato esse affixam
Suspendionem, illamne incurret?

5. Respondeo. Incurrere, probabiliter putat
Lezzana, quia Pontifex non utitur, inquit, in
his similibus prohibitionibus sub pœna Suspendio-
nis verbo (presumere) quare tunc illa Suspendio
incurri debet, tamen non adfit dolus, &
presumptio, satis enim erit, si adfit peccatum.

6. Verum probabile etiam est, non incur-
re, quia est probabile ad illam incurrendam re-
quiri sententiam talis pœnæ, seu censuræ; nam,
si est pura pœna, alibi dictum à nobis est, re-
quiri ejus cognitionem, ut incurratur, si vero est
censura, erit medicina, quæ etiam à cognosci
debet, quia, nisi medicinam cognoscam, medi-
cinam mihi applicare non possum.

7. Inquires iterum, Qui metu gravis mali ca-
dentis in vitium constantem eas actiones faciat,
quibus annexus est incurfus in Suspendionem,
illamne incurret?

Respondeo, illam non incurere, ut ex supra-
dictis patet, qui locus est à te recolendus pro-
pter hoc, aliaque multa ibidem la-
tius pertractata.

Finis Tractatus Secundi de Suspendione.

TRACTATUS TERTIVS. SELECTA

DE

INTERDICTO.

CAPUT PRIMUM.

Quid servandum est hodie in Interdi-
cto locali Generali.

§. I.

Præmittitur breviter, quid sit interdictum.

INTERDICTUM Ecclesiasticum absolu-
tè, & sine limitatione latum, est regulariter

Censura, qua Fidelibus vetantur, Primo, Officia
Divina celebrare,

Secundo, aliqua Sacramenta ministrare, vel
suscipere, puta Eucharistiam (nisi in mortis ar-
ticulo) Extremam-Unionem (nisi forè in eo-
dem articulo, quando quis non potuit de pro-
ximo suscipere Sacramentum Pœnitentiæ) &
Ordinem Nam Baptismus, Confirmatio, Pœni-
tentia, & satis probabiliter Matrimonium non
vetantur, ut distinctius videre omnino debes a-
pud Doctores passim, Ter-